

Datum: 19.10.2012

SPOROČILO ZA JAVNOST

Pilotni projekt celovite rehabilitacije je pomemben prvi korak k uvedbi rednega programa rehabilitacije ljudi z okvarami vida

S podpisom pogodbe ministrstva za zdravje z Očesno kliniko UKC Ljubljana se je pričel izvajati dvoletni pilotni projekt »Celovita rehabilitacija slepih in slabovidnih«. Zagon pilotnega projekta rehabilitacije je pomemben mejnik tako za slepe in slabovidne kot tudi za strokovno javnost, so bili soglasni minister Tomaž Gantar, predsednica Zdravstvenega sveta Marjeta Zorc, predstojnica Očesne klinike Branka Stirn Krajnc in Tomaž Wraber, predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije. Na Očesni kliniki bodo z aktivnostmi pilotnega projekta, ki bo vključeval 10 slepih in slabovidnih, pričeli že letos, ocenjeno pa je, da bi v naslednjih desetih letih tovrstno rehabilitacijo potrebovalo 220 ljudi z okvaro vida letno - 150 slepih, 50 močno slabovidnih in 20 slepih otrok.

Minister Tomaž Gantar je na današnji novinarski konferenci poudaril velik pomen pilotnega projekta »Celovita rehabilitacija slepih in slabovidnih«, ki je prvi tovrstni projekt za slepe in slabovidne pri nas. Ta bo v pomoč veliki skupini ljudi z okvaro vida, ki se dnevno sooča z izredno stisko in pa tudi krizo, ki je ni mogoče primerjati z drugimi življenjskimi situacijami. Kot je povedal minister, je bila pravica slepih in slabovidnih do celovite rehabilitacije uzakonjena že leta 2008 v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, vendar se do danes v korist slepih in slabovidnih ni storilo nič. Ministra veseli takojšen odziv Zdravstvenega sveta, ki je prepoznal potrebo po rehabilitaciji slepih in slabovidnih in podprl predlagani pilotni projekt.

"Člani Zdravstvenega sveta so brez pridržka pregledali gradivo pilotnega projekta "Celovite rehabilitacije slepih in slabovidnih" in ga z veseljem podpri", je povedala predsednica Zdravstvenega sveta prof. dr. Marjeta Zorc in dodala, da bodo člani sveta budno spremljali rezultate pilotne študije, skupnega dela Očesne klinike, Zveze društev slepih in slabovidnih in Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta RS.

Predstojnica Očesne klinike in nosilka projekta CRSS prof. dr. Branka Stirn Krajnc je ob predstavitvi pilotne študije povedala: "Življenjski tok za optimalno funkcioniranje, od šolanja, zaposlitve in prostočasnih aktivnosti, zahteva dober vid, ki ni dan več tisoč Slovincem in več deset milijonom ljudem po svetu." Povedala je, da zagon projekta CRSS daje možnost realizacije dolgoletnih prizadevanj stroke za ustrezno celovito obravnavo in resocializacijo slepih in slabovidni, od rojstva do starosti. "Pri tem procesu moramo sodelovati s posredovanjem vseh dognanj stroke, hkrati pa povezovati svetovalce in terapevte različnih strok za pomoč na poti k samostojnosti slepega in slabovidnega", je zaključila misel.

Program CRSS je namenjen ljudem z diagnozo slep ali slaboviden in njihovim svojcem v primeru, ko nastopi takšna stopnja okvare oziroma poslabšanja vidne funkcije, da je

ta oseba v funkcionalnem smislu bistveno ovirana. Temu sledi tudi cilj rehabilitacije, ki je rehabilitandu in njegovim svojcem omogočiti celovito multidisciplinarno obravnavo z namenom adaptacije, reorganizacije in resocializacije z namenom doseči čim višjo stopnjo samostojnosti. Pojem celovite rehabilitacije zajema vrsto medicinskih, tiflopedagoških, psiholoških in psihoterapevtskih obravnav, ki lahko povrnejo čim več izgubljenega vida ali izgubljeni vid čim bolj nadomestijo z novimi znanji, veščinami in spretnostmi samoorganiziranja. V okviru rehabilitacije se bo izdelal enovit program, t.i. celovit individualni načrt rehabilitacije, ki zajema osnovne podatke o rehabilitandu in vse ostale parametre, ki so ključni za uspešen potek rehabilitacije (vrsto storitev, čas trajanja posamezne storitve, delovni tim, osnovne vsebine, uporabljene metode, itd.).

Osrednji cilji pilotnega projekta, ki se je pričel danes, se nanašajo na ugotavljanje ustreznosti modela CRSS, vzpostavitev koordiniranih poti med izvajalci, preverjanje kadrovskih in prostorskih normativov za izvajanje rehabilitacije, na preizkušanje kriterijev za vključevanje rehabilitanda v pripravo in izvajanje rehabilitacije, itd. Pilotni projekt bo potekal dve leti, izvajal pa se bo v štirih fazah: priprava minimalnih prostorskih in kadrovskih pogojev za delo, izbira in priprava vodje projekta in koordinatorjev, nato priprava dokumentacije, osnovnih protokolov in pravilnikov. Sledi začetek izvajanja rehabilitacije z vključitvijo 10 rehabilitandov, sledi še zaključno zbiranje in analiza podatkov ter priprava končnega poročila. Nosilec in izvajalec pilotnega projekta je Očesna klinika kliničnega centra Ljubljana, partnerja projekta pa bosta še Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije (ZDSSS) in Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije.

Delna ali popolna izguba vida državljanov za državo predstavlja velik strošek. S tem se strinja tudi predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije Tomaž Wraber. "Uvedba celovite rehabilitacije zato le osnovna civilizacijska dolžnost vsake kulturne družbe, ampak tudi modra naložba. Na Švedskem, kjer imajo to področje vzorčno urejeno, se vsa sredstva, vložena v rehabilitacijo slepih in slabovidnih, povrnejo v pol leta ali prej. Pri tem pa je pomembno, da je rehabilitacija celovita, sicer nima pravega učinka. Ljudje smo zelo različni in vsakdo ima drugačne potrebe in potenciale, ki jih oceni strokovni tim in na tej podlagi sestavi individualni rehabilitacijski načrt. Če bo ta prav izveden, bomo tudi ljudje z okvarami vida dejavneje vključeni v družbo in ji bomo lahko tudi več dajali. Zaradi vsega tega je današnji dan zgodovinska prelomnica za nas,« je dejal predsednik Zveze.